

Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie (CAR) – Nederlandstalige kamer
Administratief Centrum Kruidtuin - Finance Tower
Kruidtuinlaan 50 bus 135, 1000 Brussel

Dossier nr: 308/NL/2025/Y BV

Verzoekende partij:

- Y BV

Tussenkommende partij:

- Z BV

Aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie
--

1. -De artikelen 329 en 338, §1 van de programmawet (I) van 27 december 2006 (hierna de Arbeidsrelatieswet) bepalen dat de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie tot taak hebben adviezen uit te brengen en beslissingen te nemen betreffende de kwalificatie van een bepaalde arbeidsrelatie.

Het koninklijk besluit van 11 februari 2013 regelt de samenstelling en werking van de kamers van de Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie.

2.- Y BV, vertegenwoordigd door X, diende op 16 april 2025 een eenzijdige aanvraag tot kwalificatie van de arbeidsrelatie in. Hij vraagt de Commissie om een beslissing te nemen omtrent de aard van de arbeidsrelatie met Z BV.

De Commissie lichtte, in overeenstemming met art. 338/2, §2 Arbeidsrelatieswet, de andere partij bij de arbeidsrelatie, Z BV, op 15 mei 2025 per brief in over deze aanvraag en verzocht tussen te komen in de zaak. Deze kennisgeving was vergezeld van het aanvraagformulier en de zelfstandige dienstverleningsovereenkomst.

Op 10 juni 2025 verzocht de Administratieve Commissie X om de rubriek "beschrijving van de arbeidsrelatie" van het aanvraagformulier in te vullen. Op 12 juni werd het volledig ingevuld aanvraagformulier overgemaakt.

Op 23 juni 2025 werd Z BV herinnerd aan de aanvraag om tussenkomst. Op 29 juni lichtte Z BV haar standpunt toe. Het standpunt van Z BV werd aan Y BV meegedeeld.

3.- De Commissie nodigde de partijen uit om gehoord te worden op de zitting van 4 september 2025.

X nam deel aan die zitting. Zijn accountant W was eveneens aanwezig. Voor Z BV was de zaakvoerder Q aanwezig.

De Commissie hoorde de partijen.

De Commissie stelt vast dat de aanvragers zich volgens hun aanvraagformulier niet bevinden in één van de toestanden vermeld in artikel 338, § 5 Arbeidsrelatieswet, zodat de aanvraag behandeld kan worden.

De Commissie heeft de aanvraag dan ook onderzocht.

Beoordeling door de Commissie

Feiten eigen aan het dossier

1.- X was van 2018 tot 2025 werknemer bij Z BV. Deze onderneming is gespecialiseerd in de productie en plaatsing van garagepoorten, buitenzonwering en rolluiken.

Op 12 maart 2025 richtte X de BV Y op, een vennootschap waarvan hij de enige bestuurder is.

X werkt sinds 1 maart 2025 via Y BV nog steeds voor Z BV. De partijen stelden een dienstverleningsovereenkomst op, waarin de opdracht van Y BV als volgt wordt omschreven:

- Montage, plaatsing en/of herstelling van garagepoorten, buitenzonwering en rolluiken.

Y BV verzoekt de Commissie om een beslissing te nemen over de kwalificatie van de arbeidsrelatie met Z BV.

Toepasselijke juridische regels en beginselen

2.- De Commissie wijst eerst en vooral erop dat enkel een natuurlijke persoon de hoedanigheid van werknemer of zelfstandige kan hebben, en zich in een arbeidsrelatie kan bevinden.

Wanneer een vennootschap prestaties levert voor een andere vennootschap, dan is er in beginsel geen sprake van een arbeidsrelatie. Deze kan bijgevolg ook niet gekwalificeerd worden als een arbeidsovereenkomst, tenzij zou blijken dat er sprake is van veinzing (simulatie) (zie ter illustratie: Arbeidshof Brussel 26 september 2008, *JTT* 2008, 468). Er is sprake van veinzing wanneer de werkelijke wil er eigenlijk in bestaat om een rechtstreekse contractuele relatie tot stand te brengen met een natuurlijk persoon in plaats van met een vennootschap, en deze natuurlijk persoon de vennootschap slechts aanwendt als “scherm” om dit te verhullen.

De Commissie is slechts bevoegd om zich uit te spreken over de kwalificatie van een arbeidsrelatie (zie artikel 338, §1, samen gelezen met artikel 328,5° van de Arbeidsrelatieswet). De Commissie is niet bevoegd om te oordelen over de kwalificatie van een overeenkomst tussen twee vennootschappen, maar houdt bij zijn beoordeling wel rekening

met de werkelijke bedoeling(en) van de partijen. Indien de intentie van de partijen er in werkelijkheid in bestaat een natuurlijke persoon arbeid te laten verrichten voor een andere partij, dan valt het binnen de bevoegdheid van de Commissie om deze arbeidsrelatie nader te kwalificeren.

3.- De Commissie merkt voorts op dat de partijen vrij de aard van hun arbeidsrelatie kunnen kiezen, evenwel:

- zonder de openbare orde, de goede zeden en de dwingende wetten te kunnen overtreden;
- met dien verstande dat de effectieve uitvoering van de overeenkomst moet overeenkomen met de aard van de arbeidsrelatie. Er moet voorrang worden gegeven aan de kwalificatie die uit de feitelijke uitoefening blijkt indien deze de door de partijen gekozen juridische kwalificatie uitsluit.

(art. 331 Arbeidsrelatieswet)

Een werkgever en een werknemer kunnen na het beëindigen van een arbeidsovereenkomst een nieuwe arbeidsrelatie aangaan onder de vorm van een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst. Dit veronderstelt evenwel dat de werkelijke bedoeling er effectief in bestaat dat de voormalige werknemer vanaf dan als zelfstandige aan de slag zal gaan. Dit moet ook blijken uit de wijze waarop (vanaf dan) uitvoering wordt gegeven aan de arbeidsrelatie.

De elementen die eigen waren aan de gezagsverhouding tussen de werkgever en de werknemer, kunnen niet overgenomen worden en mogen niet aanwezig zijn in de samenwerking op zelfstandige basis. Het gaat met name om de kenmerkende elementen op gebied van organisatie van de arbeid en van de arbeidstijd, alsook op gebied van de controle hierop (zie voor deze criteria: artikel 333, §1 Arbeidsrelatieswet).

Bovenstaande sluit evenwel niet uit dat elementen die niet kenmerkend zijn voor een gezagsverhouding, zowel in de uitvoering van de arbeidsovereenkomst als in de uitvoering van de zelfstandige samenwerkingsovereenkomst, aanwezig kunnen zijn en blijven.

Het verlengen of vernieuwen van een bestaande arbeidsrelatie door na een arbeidsovereenkomst een zelfstandige samenwerkingsovereenkomst aan te gaan, zonder dat bij de uitvoering van de arbeidsrelatie de onderlinge verhouding tussen de partijen juridisch en/of feitelijk wijzigt, en dus eigenlijk gewoon met de bedoeling om aan de dwingende gevolgen van de sociale wetgeving te ontsnappen, komt evenzeer neer op veinzing (simulatie) van een zelfstandige samenwerking.

4.- De Commissie merkt ten slotte ook nog op dat er voor de uitoefening van de werkzaamheden die zijn vermeld in artikel 20, § 2, van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, en dus voor werk in onroerende staat, een vermoeden over de aard van de arbeidsrelatie bestaat (zie art. 337/1, §1, 1° Arbeidsrelatieswet).

Een arbeidsrelatie wordt weerlegbaar vermoed een arbeidsovereenkomst te zijn wanneer uit de analyse van de arbeidsrelatie blijkt dat meer dan de helft van de criteria, die voor de desbetreffende sector bij KB van 7 juni 2013 zijn bepaald, vervuld zijn (art. 337/2, §1

Arbeidsrelatieswet). Wanneer blijkt dat meer dan de helft van de criteria niet zijn vervuld, wordt de arbeidsrelatie weerlegbaar vermoed een zelfstandigenovereenkomst te zijn (art. 337/2, §2 Arbeidsrelatieswet).

De criteria die bij KB van 7 juni 2013 zijn bepaald, zijn de volgende:

a) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van enig financieel of economisch risico, zoals dit onder meer het geval is:

1° bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële investering in de onderneming met eigen middelen, of,

2° bij ontstentenis van een persoonlijke en substantiële deelname in de winsten en de verliezen van de onderneming, of,

3° bij ontstentenis van persoonlijke aansprakelijkheid, die geen betrekking heeft op bedrog, een zware fout of een lichte gewoonlijke fout, in voorkomend geval met name beoordeeld in functie van het bestek of van iedere andere verbintenis ten aanzien de gerealiseerde werken;

b) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van verantwoordelijkheid en beslissingsmacht aangaande de financiële middelen van de onderneming, zoals dit onder meer het geval is inzake de uitgaven, ontvangsten, investeringen of aanwending van de al dan niet eigen middelen van de onderneming;

c) ontstentenis, in hoofde van diegene die de werkzaamheden uitvoert, van beslissingsmacht over het aankoop- en prijsbeleid van de onderneming of van vrijheid in het identificeren van mogelijke klanten, het onderhandelen of het afsluiten van contracten;

d) de garantie op betaling van een vaste vergoeding, ongeacht de bedrijfsresultaten of de omvang van de prestaties geleverd door diegene die de werkzaamheden uitvoert. Voor de toepassing van dit criterium mag geen rekening gehouden worden met vaste voorschotten om materiaal en grondstoffen aan te kopen;

e) het ontbreken van de mogelijkheid om voor de uitvoering van het overeengekomen werk personeel aan te werven of zich te laten vervangen;

f) het zich niet voordoen als een onderneming ten overstaan van andere personen of van zijn medecontractant, zoals met name het geval is wanneer geen gebruik wordt gemaakt van bepaalde zichtbare elementen die kenmerkend zijn voor de onderneming, zoals logo's, belettering op voertuigen, uithangborden of publicitaire slogans;

g) werken hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant;

h) werken in ruimtes die zich buiten de werf bevinden of met materiaal waarvan men geen eigenaar of huurder is, zoals met name het geval is wanneer gewerkt wordt in ruimtes die aangewend worden als opslag- of werkplaats, of met voertuigen, materieel of gereedschap waarvan de uitvoerder van de werken geen eigenaar is, die hij niet heeft geleased of die hem door de medecontractant werden ter beschikking gesteld;

i) niet onafhankelijk werken ten overstaan van de werkploegen van de medecontractant of van de onderneming waarin de uitvoerder van de werken de hoedanigheid van werkende vennoot heeft.

Het vermoeden over de aard van de arbeidsrelatie, hetzij in de ene zin (werknemer), hetzij in de andere zin (zelfstandige), kan worden weerlegd aan de hand van de algemene criteria die in de Arbeidsrelatieswet zijn bepaald (cf. art. 337/2, §2, 2de lid Arbeidsrelatieswet).

De algemene criteria bepaald in artikel 333, § 1 van de Arbeidsrelatieswet zijn:

- a) de wil der partijen zoals die in hun overeenkomst werd uitgedrukt, voor zover deze laatste overeenkomstig de bepalingen van artikel 331 wordt uitgevoerd;
- b) de vrijheid van organisatie van de werktijd;
- c) de vrijheid van organisatie van het werk;
- d) de mogelijkheid een hiërarchische controle uit te oefenen

Toepassing hiervan in dit dossier

Bestaan van een (rechtstreekse) arbeidsrelatie

5.- De Commissie stelt vast dat Y BV en Z BV een dienstverleningsovereenkomst hebben gesloten, die duidelijk een *intuitu personae* karakter heeft.

Immers, de overeenkomst bepaalt dat X wordt aangesteld als vertegenwoordiger van Y en dat enkel X zal handelen in naam van Y. Tijdens de hoorzitting bevestigden de partijen dat enkel X instaat voor de dienstverlening, en dat het ook de bedoeling is dat X de werkzaamheden (installatie van garagepoorten, enz.) zelf uitvoert. X verduidelijkte dat het gaat om werkzaamheden die hij volledig alleen kan uitvoeren, en waarvoor hij dus geen onderaannemer of geen eigen personeel hoeft in te schakelen.

De dienstverleningsovereenkomst sluit een vervanging van X niet geheel uit, maar bepaalt ook wel uitdrukkelijk dat dit de voorafgaande schriftelijke toestemming van Z BV vereist. Dit bevestigt het *intuitu personae* karakter van de dienstverleningsovereenkomst.

De Commissie is van oordeel dat de feitelijke omstandigheden van die aard zijn, dat kan worden besloten dat eigenlijk de voortzetting van een arbeidsrelatie met X wordt beoogd, niettegenstaande deze laatste zijn diensten verleent via een eigen vennootschap. De feitelijke omstandigheden wijzen met andere woorden op het bestaan van een rechtstreekse arbeidsrelatie tussen X en Z BV.

Bijgevolg moet verder worden onderzocht of die arbeidsrelatie gekenmerkt wordt door een gezagsverhouding of niet.

Vermoeden over de aard van de arbeidsrelatie

6.- De werkzaamheden die X via Y BV uitvoert voor Z BV betreffen werken in onroerende staat. Het gaat immers om het plaatsen van garagepoorten,

zonnewering en rolluiken.

Tijdens de hoorzitting verklaarde X dat hij op eigen initiatief als zelfstandige wou beginnen, dat hij bijgevolg een vennootschap heeft opgericht en dat hij het financieel en economisch risico draagt dat hoort bij die ondernemingsactiviteit. Hij investeerde met eigen middelen in eigen materiaal, zoals een bestelwagen en ander werkmateriaal. Hij beslist zelf over de aankopen van materiaal, met uitzondering van het stuk (poort of luik) dat hij in opdracht van Z BV moet monteren bij een klant.

X mag volgens de dienstverleningsovereenkomst geen cliënteel afwerven van Z BV, maar heeft wel de vrijheid om zelf (nieuw) cliënteel te zoeken. Hij verricht ook effectief diensten voor ander, eigen cliënteel. Ten aanzien van het eigen cliënteel zet hij zelf de prijs voor zijn diensten, terwijl er met Z BV prijsafspraken werden gemaakt voor het werk dat hij in onderaanneming verricht, zonder garantie van een vaste vergoeding.

X treedt naar buiten als een eigen onderneming. Hij maakt geen gebruik van zichtbare elementen die kenmerkend zijn voor Z BV, maar liet daarentegen zijn eigen bestelwagen beletteren met aanduiding van de naam van de eigen onderneming (Y). Hij is bezig met het ontwikkelen van een eigen website.

X voert de werken alleen uit, zonder hulp of bijstand van eigen werknemers of werknemers van Z BV, zodat hij onafhankelijk werkt ten overstaan van werkploegen van Z BV. Hij begeeft zich slechts naar de vestiging van Z BV om het te plaatsen stuk (poort of luik) op te halen, maar hij verricht bij Z BV, op zich, geen arbeid, ook niet van voorbereidende aard. Het werk wordt met eigen materiaal uitgevoerd bij de eindklant.

De enige criteria uit artikel 2 van het KB van 7 juni 2013 tot uitvoering van artikel 337/2, § 3, van de programmawet (I) van 27 december 2006 wat betreft de aard van de arbeidsrelaties die bestaan in het kader van de uitoefening van sommige onroerende werkzaamheden, die vervuld zijn, zijn de volgende:

- hoofdzakelijk of gewoonlijk voor één medecontractant werken, in die zin dat op heden nog steeds de helft of meer van de opdrachten van X afkomstig zijn van Z BV;
- de mogelijkheid om zich te laten vervangen is wezenlijk beperkt, omdat de voorafgaande schriftelijke toestemming van Z BV noodzakelijk is. In dat opzicht ontbreekt de mogelijkheid om zich te kunnen laten vervangen, te begrijpen als de mogelijkheid om zich naar eigen inzicht, zonder tussenkomst van de opdrachtgever, te laten vervangen.

Aangezien slechts twee van de negen criteria vervuld zijn, geldt er een vermoeden van zelfstandige samenwerkingsovereenkomst.

Weerlegging van het vermoeden – Bestaan van een gezagsverhouding

7.- De Commissie stelt vast dat beide partijen van oordeel zijn dat X thans de hoedanigheid heeft van zelfstandige. Dit is de kwalificatie die zij naar voor schuiven en waarvan zij de bevestiging vragen.

Niettegenstaande X als zelfstandige exact dezelfde werkzaamheden uitvoert als toen hij werknemer was, dringt ook de vaststelling zich op dat hij dit doet in andere

omstandigheden dan toen hij werknemer was, en dat hij vrij is in de organisatie van zijn arbeid en arbeidstijd. Zo wordt van hem slechts verwacht dat hij de opdrachten in onderaanneming uitvoert, kan hij daaromtrent eigen regelingen treffen met de eindklant en wordt niet van hem verwacht dat hij 38 uren per week arbeid presteert voor Z BV. Er kunnen hem eenzijdig geen extra opdrachten worden opgelegd wanneer hij vroeger klaar is met het uitvoeren van een opdracht. Bij het uitvoeren van de opdracht werkt hij alleen, en dus volledig zelfstandig, zonder instructies van Z BV te moeten naleven, hetzij over de organisatie van zijn arbeid, hetzij over de organisatie van de arbeidstijd. Er is geen enkel element dat erop wijst dat Z BV hiërarchische controle uitoefent, of in de mogelijkheid is dit soort toezicht uit te oefenen.

De Commissie komt met andere woorden tot het besluit dat het vermoeden van zelfstandige samenwerkingsovereenkomst niet wordt weerlegd. X verricht – in tegenstelling tot vroeger – niet langer arbeid onder het gezag van Z BV.

Beslissing van de Commissie

De Administratieve Commissie ter regeling van de arbeidsrelatie, bijgestaan door Steven Boelens, secretaris en samengesteld uit:

- Koen Nevens, voorzitter
- Pascale Mylemans, als vertegenwoordiger van de FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Juridische Expertise, vast lid
- Annick Floréal, als vertegenwoordiger FOD Sociale Zekerheid, Directie-generaal Juridische Expertise, plaatsvervangend lid
- Wim Brouckaert, als vertegenwoordiger van de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, vast lid
- Erwin Tavernier, als vertegenwoordiger van het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen, vast lid

beslist, na deelname aan de digitale zitting van de meerderheid van de leden of de vertegenwoordigde leden van de kamer,

bij meerderheid van stemmen

dat X als zelfstandige in naam en voor rekening van Y BV arbeidsprestaties levert voor Z BV.

Aldus uitgesproken ter digitale zitting van 4 september 2025.

De voorzitter,
Koen Nevens

Artikel 338/2 §4 van de programmawet (I) van 27 december 2006 stelt: "De beslissingen zijn bindend voor de instellingen die in de administratieve commissie vertegenwoordigd zijn evenals voor de sociaalverzekeringsfondsen bedoeld in artikel 20 van het koninklijk besluit nr. 38, behalve:

1° wanneer de voorwaarden betreffende de uitvoering van de arbeidsrelatie en waarop de beslissing werd gegrond, gewijzigd worden. In dit geval heeft de intrekking van de beslissing uitwerking vanaf de dag van de wijziging van deze voorwaarden;

2° wanneer blijkt dat de elementen betreffende de kwalificatie van de arbeidsrelatie die door de partijen werden verschaft op een onvolledige of onjuiste wijze werden verschaft. In dat geval wordt de beslissing geacht nooit te hebben bestaan.

De instellingen van sociale zekerheid blijven er dus toe gemachtigd over te gaan tot een controle van het behoud van de elementen die de beslissing van de administratieve kamer hebben gegrond"

Artikel 338/2 §5 van dezelfde wet stelt: "Er kan door elk van de partijen binnen de maand die volgt op de kennisgeving van de beslissingen via aangetekend schrijven tegen deze beslissingen voor de arbeidsrechtbanken een beroep worden aangetekend."